In Podgoria Aradului
s'a ridicat un monument in amintirea celor doi turişti ucişi de trăznet

Arad, 20 Septembrie

Din iniţiativa secţiei de turism a clubului sportiv Societatea de Gimnastică din Arad, s'a ridicat în dreptul haltei 10 de pe Podgoria Aradului, un monument de piatră în amintirea lui Iosif Schmidt şi Ştefan Marton, cari, anul trecut, în ziua de 20 Iunie, pe când se întorceau dintr'o excursiune, au fost loviţi de trăznet şi omoriţi acolo. Monumentul ridicat a fost sfinţit şi desvelit Duminică dim. în prezenţa a aproape 400 turişti veniţi din Arad şi a delegaţilor cluburilor sportive din localitate. Programul festivităţii a început prin imnul regal, executat de orchestra secţiei de turism a clubului S. G. A., dirijată de d. Coloman Davidhazi. A vorbit d. dr. Romulus Coţioiu, fost primar al oraşului şi copreşedinte al clubului S. G. A. care a elogiat turismul şi a adus omagiile iubitorilor de natură amintirii celor doi turişti, Iosif Schmidt şi Ştefan Marton.

La sfârşitul cuvântării d-lui dr. R. Coţioiu, monumentul a fost desvelit, iar ochestra a intonat „Preludiul" din Rachmaninov. A urmat sfinţirea monumentului, făcută de preotul ortodox, Rujan din Siria.

Au mai vorbit d. Constantin Popa, şeful serviciului cultural al primăriei, d. dr. Simion Pop Zaslo, pretorul plasei Siria, d. Petru Popovici, notarul comunal, d. Hancsel, din partea conducerii clubului S. G. A., Glöck, conducătorul secţiei de turism al clubului S. G. A., Bodnar, din acelaş club. Fiecare din aceştia au depus coroane de flori.

Au mai depus coroane d. Janto, proprietarul fabricei unde unul dintre cei doi turişti a fost angajat, un muncitor în numele muncitorilor dela fabrica Janto; societatea de turism „Carpatina" din Arad, clubul de turism „Vulturii" din Oradea, clubul C.A.A. din Arad, clubul C.A.O. din Oradea. Tuturor le-a mulţumit d. dr. Aurel Botiş, preşedintele clubului S. G. A., care a adus mulţumiri şi celor ce au participat la festivitate.

❖

Festivitatea dela halta No. 10 nu poate fi lăsată să treacă fără nici un comentar, deoarece este vorba de o organizaţie minoritară, care în fruntea ei şi-a ales conducători români. Vrem să remarcăm solidaritatea impresionantă a minoritarilor, cari au ţinut să participe la desvelirea monumentului ridicat în amintirea unor camarazi, căzuţi victime ale naturii pe care au iubit-o atâta. Intre participanţi, am zărit abia câţiva români, dar — cu excepţia unuia — nici unul n'a pornit în excursia de comemorare a celor doi turişti, organizată de secţia de tursim a clubului S. G. A.

Şi aci trebue să observăm un al doilea fapt semnificativ: absenţa totală sau aproape totală a românilor din rândurilor iubitorilor de natură.

Avem şi la Arad o secţie a Touring-Clubului, dar activitatea ei nu se face prea adeseori vizibilă. In schimb asociaţiile minoritare de turism, organizează în fiecare ajun de Duminică sau sărbătoare excursiuni în Podgoria Aradului şi în ţinuturile deluroase sau muntoase ale judeţului. Pe toţi aceştia i-am văzut Duminică la desvelirea monumentului dela Livada. Toţi sunt rumeni, sănătoşi, înviorati de aerul curat al dealurilor şi văilor. Toţi prezintă un contrast vizibil faţă de acei ce-şi petrec timpul liber al Duminecilor şi sărbătorilor prin cafenele în jurul meselor de rhumy, domino, poker sau alte jocuri de societate, vinovate şi nevinovate.

Chiar dacă ar fi numai atât, ar fi rău. Dar mai este încă ceva. Prin nepăsarea românilor cari privesc cu o superioritate deplasată turismul şi excursiile, s'a ajuns acolo că minoritarii cunosc toate potecile şi văile judeţului, toate drumurile şi toate luminişurile poenilor, toate ascunzişurile şi tainele munţilor. Astfel fiind, lucrul trebue să devină îngrijorător şi din alt punct de vedere decât numai cel al turismului propriu zis.

Nu aducem nimănui nici o acuzaţie, dar prin cele de mai sus am vrea să determinăm şi pe românii noştri — aproape toţi veniţi dela sate — să se apropie de natură, să-i cunoască tainele şi să-i admire frumuseţile. Să se apropie de natură pentru a aduna forţe noui în vederea activităţii istovitoare din birouri şi ateliere.

Inviorarea nu va fi numai de ordin fizic ci şi sufletesc. Şi lucrul acesta nu vor să-l înţeleagă românii noştri.

Accident de circulaţie, la Braşov

Braşov, 20 Sept.

Pe când maşina 1096 Pl., condusă de şoferul N. Djuvara, proprietatea d-lui ing. Gh. Bolomei, dela fabrica de ciment din Azuga, mergea în plină viteză pe calea Victoriei, a lovit puternic pe acarul dela tramvaiele locale, Dionisie Kiss, care tocmai în acel moment întorcea macazul pentru dirijarea tramvaiului, care intra în staţie. Probabil că şoferul n'a putut opri imediat, astfel că maşina a prins sub roate pe nefericitul macagiu.

Totul s'a petrecut într'o clipă. Printre cei cari treceau în acel moment pe stradă se găsea şi d-na Maria Florescu, care, dându-şi seama de nenorocirea în care se afla bietul macagiu, şi-a lăsat copilul în marginea trotuarului şi a alergat să dea ajutor celui care ţipa sub roatele automobilului, fără să nimeni din cei cari erau în maşină să se sinchisească.

Indignată peste măsură de această nepăsare, a cerut celor din maşină să coboare. In acel moment, un domn foarte voluminos a coborît furios din maşină, şi în loc să dojenească pe imprudentul şofer, a găsit de cuviinţă să arunce cuvinte de ocară d-nei Florescu ba, mai mult încă, a îmbrâncit-o şi chiar a lovit-o.

Când furiosul domn plătea cu lovituri gestul de apreciabilă umanitate al d-nei Florescu, a sosit în grabă d. Florescu, care de asemeni a fost apostrofat.

Sergentul din post, observând cele întâmplate, a alergat la faţa locului, ajutând nefericitului macagiu să iasă de sub roţile maşinei şi dresând apoi cuvenitul proces verbat de contravenţie.

Macagiul, rănit grav la cap şi picioare, a fost transportat la spital, iar d-na Florescu a depus o plângere la parchet.

S'a cerut, de asemeni, poliţiei din Ploeşti să identifice pe cei cari erau în maşină şi cari, după isprava făcută, au aruncat din fuga maşinei două piese a 100 lei drept plată macagiului.

Alte proecte şi realizări
in cursul ofensivei sanitare din Arad
In cartierul Pârneava va fi obligatorie introducerea conductelor de apă

Arad, 20 Septembrie

Ofensiva sanitară din oraşul nostru, condusă de d. dr. Romuald Coţiolu, şeful serviciului sanitar, se întinde, încet încet, asupra întregului oraş. Zilele aceste au fost încheiate lucrările din cartierul Micălaca, unde, cu concursul premilitarilor, medicii au vizitat casă de casă. In acelaş timp, alte grupe de premilitari au asanat terenurile insalubre, canalizând bălţile, creind şanţuri pentru scurgerea apei, desfundând poduri şi curăţind fântânile de prin curţile locuitorilor. In total, lucrările efectuate în cartierul Micălaca, se cifrează la vizitarea a 1200 case, şanţuri şi canale în lungime de 800 metri, bălţi asanate în suprafaţă de aproape 600 metri pătraţi. Lucrările au fost încheiate în prezenţa locuitorilor şi a intelectualilor de acolo, a celor 40 premilitari ce au lucrat intens sub conducerea d-lui P. Codreanu. Tuturor acestora le-a vorbit d. dr. Teohari, şeful circumscripţiei medicale.

Din cartierul Micălaca, echipele sanitare au trecut în cartierul Pârneava şi Gaiu, unde activitatea a început Luni dim. Ca şi în Micălaca, premilitarii vizitează toate casele şi dependinţele, asanează bălţile, desfundă şanţurile şi podurile. Ei sunt urmaţi de medici, cari caută de sănătatea locuitorilor.

Dar cartierul Pârneava, în urma faptului că aici e focarul febrei tifoide, formează obiectul unor preocupări speciale ale serviciului sanitar şi ale conducerii oraşului.

Astfel, în ultima şedinţă a „Eforiei sanitare" al cărei preşedinte este d. dr. Cornel Radu, directorul spitalului de copii, s'au discutat toate măsurile cari trebuesc luate pentru a stinge epidemia de tifos din acest cartier şi de a împiedeca o nouă apariţie a ei. După ce d. dr. Romuald Coţioiu, a prezentat membrilor eforiei harta oraşului împănată cu ace colorate indicând locurile infectate cu febră tifoidă, s'a constatat că cele mai multe cazuri sunt în acest cartier. Pornind de aci, d-sa a arătat că neapărat trebue canalizat cartierul şi introdusă acolo apa curgătoare. S'a mai arătat în cursul şedinţei, că pe străzile principale ale cartierului sunt aşezate de mai mult timp conductele principale, dar locuitorii neţinând obligaţi să facă legătură între conducta principală şi locuinţele lor — aşa cum prevede un regulament mai vechi — au rămas tot la fântânile cu cumpănă sau roată. Date fiind lucrările aceste, s'a hotărât — şi d. gen. Vlad, primarul oraşului care a participat la lucrări, a aprobat — ca toţi locuitorii din vecinătatea conductelor principale, să fie obligaţi sub sancţiunea unor amenzi mari ce se vor repeta din trei în trei luni, să-şi introducă apa curgătoare în locuinţe. In felul acesta, suma amenzilor întrecând costul lucrărilor de instalaţie, se crede că populaţia se va conforma mai curând. Şi tot în favoarea populaţiei se vor lua alte două măsuri: stabilirea unei sume minimale pentru consumul apei, sumă ce va trebui plătită chiar dacă nu se consumă nici un strop de apă, şi, toate fântânile cu cumpănă sau roată, vor fi astupate. In afară de aceste, în părţile mai îndepărtate ale cartierului Pârneava, se vor săpa trei fântâni arteziene de mare adâncime pentru ca apa să nu sufere influenţele exteriorului. Abia după ce aceste prime măsuri de asigurare a locuitorilor cu apă curată şi neinfectată vor fi îndeplinite, uzinele municipiului vor continua în mod sistematic introducerea apei pe întreg teritorul acestui cartier — în primul rând — şi apoi în mod succesiv în toate celelalte.

Se pare că măsurile aceste ale primăriei şi serviciului sanitar au găsit un viu ecou în rândurile populaţiei, deoarece la primărie s'au primit câteva memorii din partea locuitorilor prin cari solicită introducerea apei, dar cer executarea acestor lucrări pe un credit mai îndelungat. Aceste propuneri au fost luate în studiu şi felul cum au fost rezolvate se va da publicităţii în cursul acestei săptămâni.

Toate lucrările acestea şi altele ce sunt în studiu, tind spre ridicarea nivelului social şi sanitar al cartierelor mărginaşe, locuite aproape numai de români. Acţiunea aceasta a primăriei trebue secondată de toţi cetăţenii, de toţi românii, pentru că numai astfel Aradul nostru va deveni într'adevăr românesc şi va ajunge să fie din nou ceeace a fost în viaţa Ardealului românesc dinainte de Unire.

Cronica sporturilor

FOOTBALL

Cum se va intra la matchul Germania-România

Pentru matchul Germania—România care se va disputa la 25 Septembrie, carnetele de liberă intrare la matchuri nu sunt valabile.

Posesorii acestor carnete se vor prezenta la F. R. F. A. spre a-şi primi biletele respective în baza cărora vor intra în arenă.

Distribuirea biletelor se va face în felul următor:

Miercuri 21 Septembrie ora 17—20: arbitrii şi jucătorii cu carnete F. R. F. A.

Joi 22 Sept. ora 17—20: Presa (carnte U. F. S. R.)

Vineri 23 Sept. ora 17—20: oficialii şi autorităţile cu carnete F. R. F. A.

Sâmbătă 24 Sept. ora 17—20: arbitrii şi oficalii din provincie cu carnete F. R. F. A.

Biletele pentru oficialii U. F. S. R., Straja Ţării şi autorităţi (carnete U. F. S. R.) se vor ridica de la sediul U. F. S. R. str. Gogu Cantacuzino nr. 33.

Se atrage atenţia tuturor că ordinea de eliberare a biletelor nu poate fi schimbată pentru nici o categorie.

Echipa Germaniei intră Vineri in ţară

Federaţia germană de football a dat dispoziţii cu jucătorii selecţionaţi pentru matchul cu România, care se dispută Duminică la Bucureşti, să fie cantonaţi, până Joi, la Viena.

In acelaş timp, forul german de specialitate a comunicat federaţiei noastre că plecarea echipei germane se va face Joi, caravana urmând să intre Vineri în ţară, pela Curtici.

JUCATORII GERMANI N'AU VOE SA FACA DECLARAŢII

Reprezentantul federaţiei germane de foot-ball la Bucureşti a primit o adresă din partea forului german prin care i se atrage atenţia asupra dispoziţiunilor ce au fost date echipei germane.

Nici un jucător nu va avea dreptul să dea interviewuri sau să dea declaraţii. Deasemenea le este interzis să discute cu persoane necunoscute. In tot timpul şederii la Bucureşti germanii vor sta retraşi. Nu vor face decât două vizite: una la legaţia germană şi alta la mormântului Eroului Necunoscut.

Sâmbătă după amiază germanii vor avea un singur contact cu presa română de specialitate antrenorul Herberger — care este şi selecţioneurul unic al Germaniei — făcând declaraţii.

O echipă puternică

Presa germană de specialitate se ocupă pe larg şi cu un ton de vădită satisfacţie de matchul Germania-Polonia, jucat Duminică la Chemnitz şi câştigat, după cum se ştie, de echipa germană, la scorul net de 4-1.

Ziarele germane şi vieneze sosite Marţi în Capitală socotesc această performanţă ca începutul campaniei de redresare şi de reabilitare a foot-ballului reprezentativ german, după durerosul eşec din Cupa Mondială. Natural, presa germană de specialitate socoate că după acest succes trebue să urmeze o răsunătoare victorie pe teren străin.

„La Bucureşti, în faţa echipei României, trebue să fie confirmată valoarea foot-ballului german" scrie presa din Berlin.

Este interesant că matchul de la Chemnitz a prilejuit o largă discuţie în jurul echipei germane care se va deplasa la Bucureşti.

Matchul cu Polonia a dovedit că echipa naţională a Germaniei trebue neapărat să cuprindă o simbioză *reuşită* a foot-ballului german şi austriac.

Inaintarea dela Chemnitz, care cuprindea jucători nemţi şi vienezi, a jucat strălucit şi este în cea mai mare parte autoarea succesului.

In schimb în apărare s'au observat unele lipsuri.

Un redactor, întrebând pe d. Herberger, selecţioneurul unic al Germaniei, asupra echipei pe care o va deplasa la Bucureşti, acesta a declarat că matchul cu Polonia l-a edificat complet. Va păstra aproape intactă linia ofensivă care a jucat la Chemnitz dar apărarea o va face din jucători austriaci, cari sunt mai buni şi cari, în plus, au marele „atout" psihologic că au jucat mai mult pe terenuri străine şi că nu vor avea de suportat câtuşi de puţin handicapul deplasării.

Concluzia la care a ajuns Herberger este că echipa care va juca la Bucureşti este superioară echipei care a dispus cu 4-1 de Polonia

Adunarea generală a clubului Venus

După cum s'a anunţat la timp, Duminică 25 Septemrbie se va ţine adunarea generală a clubului Venus, la terenul din splaiul Independenţei.

In caz că timpul va fi favorabil, adunarea se va desfăşura în tribună, iar în caz contrar ea se va ţine în încăperile de dedesubt.

Adunarea a fost convocată pentru ora 9.30. Dacă nu se va întruni numărul de membri cerut de statute, adunarea se va amâna cu o oră, când se va ţine valabil cu orice număr.

Turneul Venusului in străinătate

Am arătat mai demult, că gruparea Venus are în proect un turneu în cursul iernii prin Portugalia şi Germania. In acest scop d. avocat Eladescu, vice preşedintele grupării va pleca în cursul săptămânii viitoare la Budapesta spre a pune la punct ultimele amănunte în legătură cu acest turneu. Tot odată se va trata şi pentru prelungirea turneului prin Belgia, în caz că se va perfecta întâlnirea dintre România şi Belgia dela Bruxelles din Decembrie.

Arena Venus a căpătat un aspect cu totul nou

Marţi după amiază jucătorii şi rezervele primei echipe a Venusului au făcut antrenament de condiţie pe arena din splaiul Independenţii. Cu această ocazie, am fost plăcut impresionaţi de aspectul pe care l-a luat arena foştilor campioni. Tribuna şi peluzele au fost vopsite în alb şi negru culorile clubului, locurile numerotate din nou, gazonul reparat în părţile în care se stricase, într'un cuvânt arena Venus a devenit mai cochetă decât înainte.

Inaugurarea se va face la 2 Octombrie, când bucureştenii se vor întâlni oficial cu Gloria. Cum în aceiaşi zi se joacă în Capitală partida Rapid—Tricolor C. F. P. V. se proectează cuplarea acestor jocuri, organizatoare fiind ambele grupări bucureştene. Aceasta pentru motivul că în etapa următoare Venus va juca oficial cu Victoria şi n'ar putea renunţa la avantajul terenului spre a cupla cu partida care se va desfăşura la Giuleşti.

In caz că nu se va ajunge la un acord în acest sens, partida Venus—Gloria, se va juca Sâmbătă 1 Octombrie.

TENNIS

România întâlneşte Cehoslovacia

Matchul de tennis Cehoslovacia-România, premergător campionatelor internaţionale, va începe azi Joi.

Acest match se joacă pe formula Cupei Davis, adică Joi vor avea loc 2 simpluri, Vineri 1 dublu şi Sâmbătă alte 2 simpluri.

Din cauza situaţiei internaţionale, Redrich Menzel, care este membru al federaţiei germane de tennis din Cehoslovacia, a făcut cunoscut la Praga că, pentru moment el se va abţine de a representa Cehoslovacia în matchurile internaţionale.

Aşa dar, Federaţia Cehoslovacă ne va trimite o echipă compusă din Ceynar şi Ambros, acesta fiind una din tinerele speranţe a vecinilor noştri.

La Zneyme în luna August, Ambros a bătut pe Caralulis în 2 seturi.

Constantin Tănăsescu, reîntorcându-se în ţară, echipa română va fi probabil compusă din: Tănăsescu, Schmidt, Caralulis şi Retti.

AUTOMOBILISM

M. S. Regele Carol II va patrona cursa de coastă dela Feleac

Sub Inaltul patronaj al M. S. Regele Carol II, cu concursul Automobil Clubului Regal Român, filiala din Cluj a grupărei automobiliste va organiza în ziua de 2 Octombrie, cursa internaţională automobilistă pe dealul Feleacului.

Intrecerea va fi organizată în conformitate cu prescripţiunile Codului Sportiv Internaţional şi a unui regulament special.

Fiind deschisă automobilelor de curse şi sport, alergarea se va ţine pe dealul Feleacului (Cluj), pe şoseaua naţională Braşov-Oradea Mare, începând dela km. 151+800, până la km. 158+800.

Diferenţa de nivel între punctul de plecare şi cel de sosire este de 364 m. 87.

INSCRIERILE

Inscrierile pentru cursă se fac pe adresa: Automobil Club Regional Cluj, str. Regina Maria 16, până în ziua de 26 Septembrie 1938 inclusiv. Ele vor fi însoţite de documentele următoare:

a) Un formular de inscriere, care să cuprindă toate indicaţiunile referitoare la concurent, conducător şi automobil.

b) Un catalog sau un certificat de fabricaţie cu ajutorul căruia se va putea stabili dacă automobilul inscris corespunde prescripţiunilor Codului Sportiv Internaţional.

c) Taxele de inscriere: lei 1000 până la 1100 cc. şi lei 1500 peste 1100 cc., indiferent de categorie.

Taxa nu va fi restituită în caz de neparticipare.

Concurenţii şi conducătorii cari iau parte la cursă vor trebui să posede licenţele internaţionale respective, valabile pe anul 1938.

Concurentul, care este totodată şi conducător, va trebui să aibă două licenţe.

ATLETISM

O întâlnire Frankfurt-Bucureşti

Federaţia de atletism primise mai de mult o ofertă pentru o întâlnire în Capitală între reprezentativele oraşelor Viena şi Bucureşti Se pare că această întâlnire nu se va desfăşura.

In schimb F. R. A. este în posesia unei noi oferte care are toate şansele să fie acceptată. O selecţionată a oraşului Frankfurt s'a arătat dispusă să vină la Bucureşti în acest sezon sau în primăvară spre a se întâlni cu o reprezentativă românească.

Germanii n'au precizat nici o dată, lăsând federaţiei noastre latitudinea să o aleagă pe cea mai convenabilă.

Un concurs la Timişoara

Duminică se va desfăşura pe arena Politehnica din Timişoara un concurs atletic, în organizarea ligii Banat.

Probele vor fi următoarele:

Seniori.

100 m. plat; 1000 m.; aruncarea greutăţii şi aruncarea suliţei.

Fete.

80 m. plat şi săritura în lungime.

CICLISM

La 25 Septembrie, revanşa Rusciuc-Bucureşti

Duminică, pe pista dela Belu, se va desfăşura prima reuniune internaţională a anului, cu participarea ciclistilor bulgari din Rusuciuk.

Reuniunea se va desfăşura conform următorului program:

Ora 8.30. — 15 tururi semifond începător, cu premiile: 300, 200 şi 100 lei.

Ora 9.30. — Cursă internaţională de viteză serii.

Ora 10. — Cursă internaţională de viteză recalificări;

Ora 10.30: Cursă internaţională de viteză sferturi de finală.

Ora 10.45. — Cursă internaţională de viteză demi-finale.

Ora 10.55. — Semi-fond 10 tururi, pentru cat. I şi 2, cu sprint la fiecare tur, cu punctajul 3, 2 şi 1 punct. Premiile: 700, 400 şi 300 lei.

Ora 11.05. — Cursă internaţională de viteză finală. Premiile: 1.000, 500 şi 300 lei.

Ora 11.15. — Cursă internaţională de urmărire, 10 tururi, cu echipa de 4 alergători. Premiul lei 1.000.

Ora 11.25. — Eliminară, pentru cat. III-a, cu următoarele premii: 400, 300 şi 200 lei.

Ora 11.45. — Cursă internaţională 40 tururi, cu sprint la fiecare 4 tururi, cu punctajul: 5, 3 şi 1 punct, iar în turul al 40-lea punctajul: 10, 6 şi 2 puncte. Premiile: 1.000, 500 şi 300 lei.

Ora 12.40. — Cursă americană internaţională, 20 tururi cu 8 echipe (4 din Rusciuk şi 4 din Bucureşti - Brăila). Premiile: 1.000, 500, 300 şi 200 lei. Cursa se va disputa cu sprint la fiecare 4 tururi.

Pentru cursele internaţionale sunt invitaţi special următorii alergători, care trebuie să fie prezenţi pe velodrom la ora 8 dim: Tudose C., Giordani C., Nicolae I. Ţapu, Dinu Ştefan, Dragomir N., Steinhardt M., Hapciuc Gh., Beckman I., Stefanitzi Sp., Stefanitzi M., Mormocea V., Voican D., Munteanu Z., Popârlan I., Niculici I. şi Stefanov St.

Alergătorii din cat. I şi II-a cari vor concura în cursele de 10 tururi cu adiţiune se vor înscrie împreună cu începătorii şi cat. III-a până Vineri 23 Septembrie a. c. ora 20 la sediul F. R. S. C. din Cal. Victoriei 29, fără nici o taxă.

Oficiali ai acestei reuniuni sunt:

Comisar general al reuniunii: d. C. Marinescu.

Comisarii curselor, d-nii: Balcansky, A. Lascu, V. Munteanu.

Judecător de sosire, d. Ing. Drugeanu.

Cronometrori, d-nii: căp. C. Zamfiropol, F. Valerianos şi V. Negrescu.

Starter, d. M. Antonescu.

Comisarul pistei: d. N. Jugaru.

Comisari de virage, d-nii: H. Mihăilescu, C. Popovici, Tănase Ignat, Voicu Stănescu.

Speacker, d. M. Antonescu.

Muncitorii agricoli din Buzău
nu vor mai fi speculaţi
Preţul minim al muncilor agricole

Buzău, 21 Septembrie

Comisia judeţeană de învoeli agricole, de pe lângă Camera de agricultură, întrunindu-se zilele trecute, sub preşedinţia d-lui Ion V. Panaitescu, preşedintele Camerei de agricultură, asistat de d. ing. N. Paraschivescu, directorul serviciului agricol, pentru a pune capăt speculei neomenoase la care erau supuşi muncitorii agricoli, a fixat următoarele preţuri la muncile agricole, preţuri cari au intrat în vigoare la 1 Septembrie 1938 şi vor fi valabile până la 31 Decembrie 1941:

PREŢUL IN BANI

Ogor în pârloagă cu 4 vite la 18—20 cm. ha. lei 360; idem în miriştе lei 240; idem cu 2 vite la 10—12 cm. 160 — 140 lei; ogor întors 10—12 cm. 120 lei; boronitul 30 lei; grăpatul cu grapa de mărăcini 20 lei, cu grapa de fier 30 lei, cu grapa ţesală 20 lei; tăvălugitul cu tăvălugul de lemn 20 lei, cu cel de fier 30 lei; semănatul cu maşina în rânduri 30 lei; cu maşina proprietarului 30 lei, cu mâna 20 lei; seceratul grâului cu secera 360 lei; seceratul altor păioase 360 lei; tăiatul grâului cu coasa 204 lei, a altor păioase 200 lei; cositul mazărei şi făcut pele 200 lei, fără pele 160 lei; smuls mazărea 200—160 lei; praşila la porumb cu 160 lei; idem prăşila II-a; tăiatul, cositul şi smulsul meiului 120 lei; toate aceste preţuri se socotesc la hectar.

MUNCI CU ZIUA

Ziua cu carul cu 2 vite primăvara, fără tain şi toamna lei 70; la maşina de treer lei 60, la maşina de semănat lei 70, cu tain lei 50.

ZIUA CU BRAŢELE

Primăvara bărbat şi femee cu tain lei 20, minori lei 15; vara lei 25, minori 15; toamna: bărbaţi 25 lei, femei 20 lei şi minori lei 15.

Au fost stabilite şi următoarele preţuri maximale de arendarea pământurilor în bani de către muncitori: pământ de cultură propriu cal. I-a anual 1200 lei, cal. II-a 1000 lei; teren de păşune cal. Ia ha. 1000 lei, cal. II-a 800 lei, cal. III-a 600 lei şi cal. IV-a 300 lei.

Bibliografii

— A apărut *L'ILLUSTRATION* din 17 Septembrie 1938, închinat eelui de al treilea centenar al lui Ludovic XIV. In restul sumarului, următoarele: *Zilele Nürenbergului* de L. Nandeau; *Ceasuri rele* de R. de Beauplan; Un oraş efemer: Saint-Louis sur le Rhin, de Xavier Fohr; *Viziuni de războiu din China* de Edgar Ansel Mowrer, precum şi în supliment, *Viaţa lui Ludovic XIV* de Duc de la Force.

Conferinţa administrativă
dela prefectura jud. Braşov

Braşov, 20 Sept.

In sala de consiliu a prefecturii de judeţ s'a ţinut o importantă conferinţă administrativă, la care au luat parte toţi pretorii, şefii de servicii, precum şi şefii de autorităţi din regiunea noastră.

Conferinţa a fost prezidată de d. col. Petrescu, D. Tocineanu, prefectul judeţului.

D-sa a comunicat celor prezenţi, constatările făcute de d. Alex. Gane, rezidentul regal al ţinutului Bucegi, cu ocazia inspectiilor făcute în judeţ.

S'a luat apoi în discuţie noua lege ad-tivă, desbătându-se pe larg fiecare articol în parte, insistându-se mai mult asupra acelor privitoare la comune. Apoi s'au dat de d. prefect, dispoziţiuni precise relative la arondarea comunelor, explicând fiecare caz în parte, ocupându-se în acelaş timp de denumirea satelor şi comunelor, de felul cum vor fi conduse şi cari vor fi viitorii conducători ai satelor noastre, numiţi dintre elementele destoinice din rândurile populaţiei rurale. Aceste numiri nu se vor face decât după definitivarea arondării.

Cum printre cele 42 comune ale jud. nostru smut unele ce rivalizează cu multe din oraşele ţării noastre, declarate comune urbane, s'a discutat posibilitatea încadrării acestor comune în rândurile comunelor urbane.

Aceasta bine înţeles după ce vor fi consultate obştile satelor respective.

CASE CULTURALE IN LOCUL CARCIUMILOR COMUNALE

După terminarea desbaterilor privitoare la felul cum se va aplica noua lege ad-tivă, s'a luat în discuţie una dintre problemele ce au fost desbătute în dese rânduri în coloanele ziarului nostru, anume, acea a pericolului social ce-l prezintă numărul prea mare de cârciumi în satele noastre de pretutindeni.

Acum, această problemă e pe cale să se rezolve, datorită fericitei iniţiative a sătenilor din com. Ţânţari, de a transforma cârciuma comunală, în casă culturală.

Cum era şi natural, d. prefect a dat importanţa cuvenită acestei iniţiative, ba mai mult încă: a dispus facerea unei anchete asupra posibilităţilor de realizare a acestor opere atât de folositoare pentru ridicarea culturală a ţăranilor noştri.

Rezultatul anchetei este mai mult decât îmbucurător.

Un număr de 22 comune au primit cu însufleţire transformarea cârciumilor comunale în case culturale şi anume acele comune a căror localuri proprii se pot preta pentru ajungerea acestui scop.

Spre a se realiza cât mai curând această frumoasă operă, d. prefect a făcut un apel la toate asociaţiile culturale şi la toţi factorii de răspundere din regiunea noastră.

Apelul a fost primit cu căldură de asoc. culturală „Astra", care în decursul vremii a realizat cu grele sacrificii materiale, câteva case culturale în mai multe comune din jud. nostru.

Ziarul nostru, care urmăreşte îndeaproape manifestările şi realizările din toate domeniile de activitate, subliniază cu satisfacţie acest început, care va imprima un ritm nou în viaţa satelor.

Programul activităţii
Asociaţiei scriitorilor români din Ardeal şi Banat
Comemorarea Reginei Maria şi a lui Octavian Goga

Cluj, 20 Septembrie.

Asociaţia scriitorilor români din Ardeal şi Banat, de sub preşedinţia d-lui prof. univ. Victor Papilian, îşi reia activitatea odată cu venirea toamnei. Noul program de lucru prevede o serie întreagă de şezători şi procese literare lunare, organizate în toate oraşele Transilvaniei, şi mai ales în cele de pe graniţa de vest, prin cari se va căuta să se prezinte publicului nume şi valori noui, şi pentru a se da auditorilor o mai fidelă oglindă asupra producţiei literare dela noi.

Tot în actualul program de lucru al Asociaţiei intră înfiinţarea unei edituri care să fie pusă la îndemâna noilor scriitori ardeleni.

Prima şedinţă din toamna aceasta, comitetul Asociaţiei o va închina comemorării Reginei Maria. Şezătoarea va fi ţinută la teatrul Naţional, în prezenţa autorităţilor şi a tuturor elevilor de la şcolile secundare din localitate, data ei urmând să fie anunţată la vreme.

Cu ocazia deschiderii staginei teatrului Naţional, când se va prezenta piesa „Meşterul Manole" a lui Octavian Goga, Asociaţia scriitorilor ardeleni va comemora pe marele bard ardelean de curând decedat.

Procesul spărgătorului internaţional Samuel Palinski la Cluj

Cluj, 20 Septembrie

Cititorii ziarului „Universul" îşi amintesc, desigur, despre spargerea săvârşită la începutul acestui an la magazinul de piele „Fraţii Miesz" din str. Regina Maria, de unde hoţii, după ce au perforat podeaua magazinului şi au spart o cassă de fier, au furat 360.000 de lei, după care s'au făcut nevăzuţi.

După îndelungate cercetări, poliţia a isbutit să aresteze pe spărgători. S'a stabilit că unul din ei era un mic potlogar din localitate, Baerl Tabak, iar celălalt era un renumit spărgător internaţional, Samuel Palinski, care fusese supranumit din cauza isprăvilor sale, „Kid Tan, spaima Americii".

Atât din cercetările poliţiei, cât şi din cele declarate de cei arestaţi, a reuşit ca în localitate aceştia făcuseră spargerea sub ordinele unui oarecare Muhail Liubsig, şeful spărgătorilor din Europa orientală. In timp ce toate cercetările şi atenţia poliţiei s'au îndreptat spre acesta din urmă, Samuel Palinski, simulând boala, a fost internat sub pază la sanatoriu de unde a isbutit să evadeze. A fost însă repede arestat şi întemniţat.

Toate cercetările şi instrucţiunile privitoare la cei doi arestaţi clujeni fiind între timp terminate, procesul lui Samel Palinski şi Berl Tabac a venit Luni dim. spre judecare în faţa secţiei I-a a trib. Cluj, prezidată de d. dr. Bilegan, procuror fiind d. dr. Maxim Pop.

După strigarea celor 17 martori, dintre cari 3 lipseau, d. procuror dr. Maxim Pop a cerut amânarea procesului, întru cât procedura privitoare la cel de al treilea acuzat, Mihail Libsig ar fi incompletă. Contra acestui incident, apărarea a arătat că cei doi arestaţi au fost ţinuţi în arestul preventiv aproape 7 luni, în care timp cel de al treilea acuzat n'a putut fi găsit, şi a cerut continuarea procesului, sau deconexarea lui în două părţi, dintre una să facă subiectul şedinţei de Luni dimineaţa, iar cealaltă atuncia când cel de al treilea acuzat va fi prins.

Ţinând seama de incidentul ridicat de acuzare, completul de judecată a amânat judecarea procesului pentru 10 Octombrie, dată până la care se vor îndeplini toate formalităţile privitoare la procedură.

Ţiganii din Cluj au hotărât să se modernizeze
Prima lor incercare de acest fel s'a terminat cu o groaznică păruială

Cluj, 20 Sept.

Am relatat adeseori că la periferia estică a Clujului se găseşte cartierul Meisner, locuit numai de ţigani, cari se conduc şi astăzi după anumite obiceiuri de-ale lor, faţă de cari toate stăruinţele binevoitoare ale autorităţilor au rămas mai mult sau mai puţin zadarnice.

In cadrul campaniei sanitare care se desfăşoară în întreaga ţară, echipele sanitare au cercetat şi această parte a oraşului. Cu această ocazie, locuitorii cartierului amintit au fost aduşi cu forţa la spitalul epidemic din localitate, unde s'au dat între ei şi agenţii sanitari adevărate bătălii până când ţiganii au putut fi spălaţi şi deparazitaţi.

Văzând că nu pot să mai lupte cu actualii conducători ai municipiului, cari au dat dovada că ştiu să procedeze energic, la sfârşitul săptămânii trecute s'a prezentat la serviciul sanitar orăşănesc o ceată de ţigani, locuitori ai cartierului Meisner, cari au anunţat pe medicul oraşului ca în urma unei îndelungi consfătuiri au hotărît să se modernizeze şi că în consecinţă se vor prezenta de aci înainte de bună voie la spitalul amintit pentru a se curăţa singuri.

Conform obligaţiilor luate, Luni dimineaţa toţi locuitorii cartierului Meisner se găsea la spitalul epidemic, unde s'au bărbierit, s'au tuns şi s'au spălat cât au dorit şi într'o ordine din cele mai perfecte.

Pe la amiazi, săturându-se de atâta curăţenie, ţiganii au plecat spre cartierul lor, într'o dispoziţie din cele mai bune. Nu se cunsoc încă amănuntele, dar la intrarea în cartierul lor, din cauza unor glume deplasate, cei aproape 200 de ţigani s'au luat la bătaie. Nemulţumindu-se cu palmele şi picioarele ţiganii au început să smulgă parii din garduri şi să se lovească cu atâta sete, încât după câteva clipe peste 20 de inşi se tăvăleau prin praful drumului cu coastele rupte. Până la sosirea autorităţilor, lucrurile deşi se domoliseră cu totul, au dovedit însă că prima încercare de modernizare a ţiganilor a avut un rezultat din cele mai dureroase...

Din cauza mizeriei, un fost funcţionar a furat

Timişoara, 20 Sept.

Gh. Sarafolean din Sânnicolaul Mare (Timiş Torontal) a fost funcţionar particular la o întreprindere, care de câteva luni l-a concediat.

Rămânând fără post, bietul funcţionar trăia în cea mai neagră mizerie. Sâmbătă seara, pe când mergea spre casă, a intrat în restaurantul Hugel din Lovrin, unde fiind flămând, a furat mărfuri de valoare, pentru a face rost de bani, pentru mâncare.

Fiind simţit de proprietarul magazinului, a fost denunţat jandarmilor, cari l-au arestat în gara Lovrin şi înaintat parchetului.